

EUROCONTROL Üyesi Avrupa Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşları Etkinlik Değerlerinin Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Belirlenmesi*

Determining the Efficiency Scores of EUROCONTROL Member European Air Navigation Service Provider Organizations by Data Envelopment Analysis Method

Murat TAŞDEMİR^a Erdal AYDIN^b

^a Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale, Türkiye. Murat.tasdemir@dhmi.gov.tr

^b Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Çanakkale, Türkiye. erdalaydin@comu.edu.tr

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Anahtar Kelimeler: Havacılık Yönetimi Kurumsal Yönetişim Uluslararası Kuruluşlar Etkinlik Analizi Gönderilme Tarihi 13 Eylül 2020 Revizyon Tarihi 1 Aralık 2020 Kabul Tarihi 20 Aralık 2020 Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi	Amaç – Bu araştırmanın amacı EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı) üyesi ülkelerin hava sahalarında vermekle yükümlü oldukları hava trafik kontrol, havacılık bilgi yönetimi, SLOT uygulamaları vb. hizmetleri karşılarken kurumsal performanslarını karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Yöntem – Çalışmada EUROCONTROL üyesi 37 ülkenin göreceli etkinlik değerleri Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile hesaplanmıştır. 2018 yılı verilerini içeren EUROCONTROL yayınlarından alınan veriler ışığında; kurum giderleri, operasyon bağlantılı personel, destek personeli sayısı girdi olarak; kurum gelirleri, tümleşik uçuş saatleri çıktı ve yaşanan gecikme değerleri istenmeyen çıktı olarak alınmıştır. Veri analizinde girdi odaklı CCR yöntemi kullanılmıştır. Bulgular – Yapılan analiz sonucunda ilgili kurumların ortalama etkinlik değerleri %91 olarak hesaplanmış, 12 Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı (HSS - ANSP) kuruluş etkin olarak tespit edilmiştir. Etkinlik sınırının altında kalan kuruluşlar için girdi ve çıktılarda yapılması gereken iyileştirmeler tespit edilmiş, her ülke kuruluşu için ilgili değerler belirtilmiştir. Tartışma – Uluslararası yasalar ve standartlara göre her ülke kendi hava sahasında monopol olarak hizmet veren HSS kuruluşları; yoğun rekabet ortamındaki diğer operasyonel alanlar havayolları ve havalimanlarına göre kurumsal yapılanma ve iş modeli geliştirmekte nispeten daha geç kalmıştır. Her geçen gün artan uçuş sayıları dikkate alınarak, HSS hizmetlerinin daha etkin ve güvenli olarak verilebilmesi için, devlet kontrolü ile verilen kamu hizmeti, özelleştirme, şirketleşme, kamu-özel iş birliği vb. modellerin ilgili kurumlar üzerinde uygulanmaya başlanmasıyla yönetim ve iş modelleri açısından da farklılaşma başlamıştır. Böylece aynı kural ve standartlara bağlı, uluslararası sözleşmeler ile aynı yükümlülükler tabii kuruluşlar arasında operasyonel, idari ve yönetsel farklılaşmalar oluşmaya başlamıştır. Etkinlik değerinin altında kalan HSS kuruluşlarının öncelikle havacılık açısından büyük bir mali kayıp olan gecikme (Delay) oranını düşürmesi ve personel yapılanmalarını yeniden düzenlemesi gerektiği gözlenmektedir.
ARTICLE INFO	ABSTRACT
Keywords: Aviation Management Corporate Governance International Organizations Efficiency Analysis Received 13 September 2020 Revised 1 December 2020 Accepted 20 December 2020	Purpose – The purpose of this study is comparatively analysis to effectiveness of EUROCONTROL (European Air Navigation Safety Organization) members states which are obligated to provide air traffic control, aeronautical information, airspace design, flow management etc. Design/methodology/approach – In the study, the relative efficiency values of 37 EUROCONTROL member states are analyzed with input oriented CCR Data Envelopment Analysis. Institution expenses, number of operational staff, number of support staff used as input and revenues, integrated flight hours, delay (undesired) values used as output. Data was collected from annual EUROCONTROL publications for the year 2018. Findings – As a result of analysis, the mean of efficiency for ANSP institutions is 91% and 12 of them were efficient. The improvements has to be made for efficiency for institutions which are not considered as efficient also determined and valued. Discussion – ANSP organizations, serving as a monopoly in each country's own airspace, according to international laws and standards are relatively been late for developing corporate structure and business models compared the other operational areas in aviation which are airlines and airports in a

* Bu çalışma Murat TAŞDEMİR'in, Doç. Dr. Erdal AYDIN danışmanlığında yürütülen doktora tezinden türetilmiştir.

Önerilen Atf/ Suggested Citation

Taşdemir, M., Aydın, E. (2020) EUROCONTROL Üyesi Avrupa Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşları Etkinlik Değerlerinin Veri Zarflama Analizi Yöntemi ile Belirlenmesi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12 (4), 4305-4322.

Article Classification:
Research Article

fierce competition environment. Considering the number of flights increasing day by day, with the implementation of the models like public services which provided by directly government, privatization, corporation, PPP, etc. in order to provide this services more effectively and reliably; differentiation started in terms of management and business models. Thus operational, administrative and managerial differences have begun to occur between organizations that are bound by same rules and standarts which are subject to the same obligations by international law conventions. It is observed that ANSP organizations that are below the efficiency value should reduce the delay rate, which is a great financial loss in aviation and rearrange their personel structures.
